

Контроль та оцінювання професійно орієнтованого наукового писемного мовлення майбутніх викладачів англійської мови

У статті досліджуються питання контролю й оцінювання професійно орієнтованого академічного і наукового писемного мовлення майбутніх викладачів англійської мови. Визначено критерії оцінювання академічних письмових текстів; обґрунтовано використання додаткових параметрів для оцінювання професійно орієнтованого наукового писемного мовлення. Запропоновано вирішення проблеми реалізації само- і взаємоконтролю та контролю з боку викладача у процесі навчання наукового писемного мовлення.

Ключові слова: критерії, шкала й параметри оцінювання, само-, взаємоконтроль, контроль з боку викладача.

Курило Л. В. Контроль и оценивание профессионально ориентированной научной письменной речи будущих преподавателей английского языка

В статье исследуются вопросы контроля и оценивания профессионально ориентированной академической и научной письменной речи будущих преподавателей английского языка. Определены критерии оценивания академических письменных текстов; обосновано использование дополнительных параметров для оценивания профессионально ориентированной научной письменной речи. Предложено решение проблемы реализации само-, взаимоконтроля и контроля со стороны преподавателя в процессе обучения научной письменной речи.

Ключевые слова: критерии, шкала и параметры оценивания, само-, взаимоконтроль, контроль со стороны преподавателя.

Kurylo L. Criteria for Assessing Professionally Oriented Scientific Texts for Future Teachers of English

The article is dedicated to evaluation and assessment of professionally oriented academic and scientific writing for future teachers of English. The criteria for assessing the academic texts are defined; the supplementary descriptors for assessing professionally oriented scientific texts are underpinned. Solving the problem of self evaluation, peer evaluation, and teacher evaluation in the course of teaching scientific writing is offered.

Key words: assessment criteria, descriptor, self evaluation, peer evaluation, teacher evaluation.

Розвинені уміння професійно орієнтованого наукового писемного мовлення (НПМ) є необхідними для ефективної підготовки магістрантів мовних спеціальностей в умовах інтеграції української системи освіти у Європейський простір вищої освіти.

Спираючись на визначені мету і зміст навчання [8], а також на особливості поєднання процесуального, жанрового й інтегративного підходів до

навчання академічного писемного мовлення (АПМ), які є релевантними для методики навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого НПМ [9], ми розробили комплекси вправ для навчання магістрантів мовних спеціальностей написання професійно орієнтованої наукової статті і тез доповідей англійською мовою. З метою перевірки ефективності розробленої методики було організовано експериментальне навчання, в якому взяли участь магістранти чотирьох експериментальних груп факультету германської філології Київського національного лінгвістичного університету. Для отримання експериментальних даних було заплановано три зрізи: передекспериментальний, проміжний і післяекспериментальний. У процесі підготовки експерименту закономірно постало питання контролю й оцінювання умінь професійно орієнтованого НПМ.

Дослідження цього питання нерозривно пов'язане з особливостями наукового дискурсу. Виходячи з того, що науковий дискурс є продовженням академічного, доповнює його і розташований на ступінь вище академічного, оскільки забезпечує не лише навчальну, але й наукову діяльність магістрантів, для проведення передекспериментального зрізу були розроблені критерії оцінювання академічних письмових текстів з метою реалізації принципу наступності навчання АПМ і НПМ; для проведення проміжного і післяекспериментального зрізів ці критерії були уточнені: параметри оцінювання відповідно до критеріїв набули дещо іншого змісту, що відображають специфічні особливості англомовного наукового дискурсу.

Проблема оцінювання і контролю академічних і наукових текстів не нова. Так, І. В. Беженар дослідила критерії оцінювання АПМ майбутніх філологів з використанням мовного портфеля [2, с. 148-149]. Е. В. Васильєва розглянула критерії оцінювання наукового проблемно-тематичного повідомлення майбутніх філологів [3, с. 119-120]. Т. М. Корж описала критерії оцінювання анотацій до наукових статей англійською мовою [6, с. 121]. Г. Ф. Кривчикова дослідила питання контролю та оцінювання АПМ майбутніх учителів англійської мови [7, с. 136-140]. В. П. Свиридюк розглянула критерії оцінювання АПМ майбутніх філологів, що застосовуються при використанні дистанційного курсу [10, с. 154-158]. Проте

проблема визначення критеріїв оцінювання професійно орієнтованого АПМ і НПМ майбутніх викладачів англійської мови з урахуванням принципу наступності навчання професійно орієнтованого академічного і наукового писемного спілкування досі не розв'язана.

Враховуючи актуальність проблеми і недостатній ступінь її дослідженості, ставимо за *мету* статті вивчити питання контролю та оцінювання професійно орієнтованого НПМ майбутніх викладачів англійської мови. Для досягнення мети нам необхідно реалізувати такі *завдання*: визначити критерії оцінювання АПМ і НПМ, розглянути особливості поєднання само- і взаємоконтролю і контролю з боку викладача.

Перш за все, розглянемо критерії оцінювання, що визначають рівень сформованості умінь написання академічних і наукових текстів і можуть бути використані для перевірки умінь студентів створювати академічні тексти у процесі передекспериментального зрізу. В ході формулювання цих критеріїв ми спирались на наукові доробки І. В. Беженар, Е. В. Васильєвої, І. П. Задорожної, Т. М. Каменевої, Л. Хемп-Ліонс (Hamp-Lyons L.) і Б. Хіслі (Heasley B.), Л. Роджерс (Rogers L.) та ін. Аналіз запропонованих у вищенаведених наукових працях критеріїв оцінювання письмових академічних продуктів дозволив нам узагальнити й організувати їх у логічній послідовності відповідно до їхньої значущості в оцінюванні академічних письмових текстів. Отже, критеріями оцінювання академічних письмових текстів є:

- стильова відповідність [2, с. 148-149; 5, с. 145; 12, с. 206; 13, с. 119];
- змістово-смілова адекватність [3, с. 119; 4, с. 209-210; 5, с. 145; 12, с. 206];
- структурна цілісність [2, с. 148-149; 3, с. 119; 12, с. 206; 13, с. 119];
- мовна і мовленнєва коректність [3, с. 119; 4, с. 209-210; 5, с. 145; 13, с. 119].

Коротко охарактеризуємо кожен із виділених критеріїв.

Стильова відповідність означає узгодженість стилю викладу з комунікативним завданням і/або мовленнєвою ситуацією, використання широкого спектра стилістичних засобів, що притаманні академічному висловлюванню, та розуміння читачем логіки академічного висловлювання. Змістово-смілова адекватність академічного висловлювання забезпечує достатність інформаційної насиченості змісту, використання релевантної інформації, чіткість і логічність викладення думок. Структурна цілісність передбачає логічність розташування абзаців і підпорядкованість структури головній ідеї. Мовна і мовленнєва коректність характеризує вміння адекватного лексичного, синтаксичного й орфографічного оформлення академічного висловлювання: корект-

ність вживання лексичних одиниць, граматичних і пунктуаційних засобів.

Як бачимо, усі виділені критерії взаємопов'язані і в сукупності визначають уміння майбутніх викладачів англійської мови продукувати академічні тексти. Ми вважаємо, що стильова відповідність і змістово-смілова адекватність є критеріями першочергової важливості, оскільки їх дотримання обумовлює приналежність продукованого тексту до академічного дискурсу, тому за кожним з цих критеріїв магістранти отримують 30 балів. Структурна цілісність також є важливою типовою особливістю академічного функціонального стилю, проте цей критерій підпорядкований стильовій відповідності і змістово-сміловій адекватності академічного тексту, тому за цим критерієм студенти отримують меншу кількість балів, ніж за попередніми двома (20 балів). Щодо останнього критерію, то, враховуючи ступінь навчання, у студентів зазвичай спостерігається високий рівень мовних і мовленнєвих навичок та відповідно менше помилок [4, с. 210], що обумовлює необхідність встановлення меншої кількості балів за цим критерієм (20 балів).

Отже, така ієрархія критеріїв утворює шкалу оцінювання академічних письмових текстів, що є сукупністю критеріїв і балів. Оцінювання робіт передекспериментального зрізу може бути проведене відповідно до цієї шкали та виокремлених до неї параметрів, що представлені у табл. 1.

Розглянемо параметри оцінювання, які в поєднанні з вищенаведеними критеріями утворюють критерії оцінювання умінь написання професійно орієнтованих наукових письмових текстів і які ми використовуємо при оцінюванні навчальних і наукових досягнень у процесі проміжного експериментального та післяекспериментального зрізів.

Формулювання цих параметрів також спиралось на аналіз наукових досягнень у розробці критеріїв оцінювання наукових письмових продуктів різних жанрів (насамперед ідеться про науковий доробок Л. Р. Ахметової [1, с. 87-88], Е. В. Васильєвої [3, с. 119-120], Т. М. Корж [6, с. 121], Г. Ф. Кривчикової [7, с. 136-140], В. П. Свиридюк [10, с. 154-158]), врахування особливостей досліджуваних жанрів наукової комунікації (наукова стаття і тези доповідей), умов і методології навчання [9].

Формулювання першого критерію було модифіковано у "*жанрово-стильову відповідність*", оскільки комунікативно-риторичні маркери наукового стилю узгоджуються з особливостями жанру наукової комунікації, що відображається у стилістиці наукової статті і тез доповідей. Згідно з цим критерієм стиль наукового викладу має відповідати темі, мовленнєвій ситуації чи комунікативному завданню, що відображений у жанрі, а вибір мовних і стилістичних засобів має бути продиктований канонами відповідного

Критерії оцінювання академічних і наукових текстів

Критерії оцінювання АПМ		Відповідність заданим параметрам	Критерії оцінювання НПМ	
Зміст критерію	Бали		Бали	Зміст критерію
1. Стильова відповідність		1. Жанрово-стильова відповідність		
Узгодженість стилю викладу з комунікативним завданням і/або мовленнєвою ситуацією	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	10-9 8-4 3-0	Відповідність стилю наукового викладу теми, мовленнєвій ситуації або комунікативному завданню
Узгодженість стилю викладу з використаним спектром мовних засобів	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	10-9 8-4 3-0	Узгодженість стилю і жанру з використаними мовними і мовленнєвими засобами
Адресованість стилю викладу, що забезпечує розуміння читачем логіки академічного тексту	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	10-9 8-4 3-0	Підпорядкованість наявних стилістичних засобів канонам відповідного жанру
2. Змістово-сміслова адекватність		2. Змістово-сміслова адекватність		
Відповідність інформаційної насиченості змісту комунікативному завданню	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	10-9 8-4 3-0	Відповідність інформаційної насиченості змісту комунікативному завданню
Адекватність і релевантність використаної інформації	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	10-9 8-4 3-0	Узгодженість головної думки абзаца з інформацією, що використовується для її підтвердження
Адекватність і логічність викладення думок у реченнях	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	10-9 8-4 3-0	Адекватність і логічність викладення думок у реченнях
3. Структурна цілісність		3. Структурна цілісність		
Адекватність і логічність розташування абзаців у межах академічного тексту	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4 3-2 1-0	Адекватність та ефективність вступу, що покликаний узагальнено розкривати сутність ключового положення
Підпорядкованість структури академічного тексту головній ідеї та комунікативному завданню	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4 3-2 1-0	Відповідність структури тексту головній думці, сформульованій у вступі, та її узгодженість з вимогами жанру
-	-	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4 3-2 1-0	Адекватність організації абзаців і використання засобів міжфразового і міжабзацного зв'язку всередині абзаців
-	-	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4 3-2 1-0	Адекватність та ефективність завершального абзаца, що узагальнює результати дослідження
4. Мовна і мовленнєва коректність		4. Мовна і мовленнєва коректність		
Адекватність і коректність вживання лексичних одиниць	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4 3-2 1-0	Адекватність і коректність вживання лексичних одиниць, граматичних і пунктуаційних засобів
Адекватність і коректність вживання граматичних і пунктуаційних засобів	10-9 8-4 3-0	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4 3-2 1-0	Адекватність і коректність вживання соціокультурно маркованої лексики, граматики, стилістичних і паралінгвістичних засобів
Разом	100-0		90-0	Разом

жанру наукової комунікації. За цим критерієм магістранти можуть отримати максимально 30 балів.

Другий критерій – *змістово-сміслова адекватність* – при оцінці наукових письмових текстів набув такого змісту: у кожному абзаці наявною повинна бути лише одна головна думка, що є особливістю наукового викладу. Як і при оцінюванні АПМ, за цим критерієм магістранти можуть отримати максимально 30 балів.

Третій критерій – *структурна цілісність* – набув дещо іншого тлумачення через підпорядкованість структури вимогам жанру: науковий текст повинен

бути організований у логічну структуру, що адекватна цьому жанру і що служить засобом досягнення комунікативної мети, відображеної в жанрі. За третім критерієм магістранти можуть отримати максимально 20 балів.

Четвертий критерій – *мовна і мовленнєва коректність* – був доповнений таким дескриптором: коректне і доцільне використання соціокультурно маркованої лексики, граматики, стилістичних й паралінгвістичних засобів у межах визначених жанрів наукової комунікації [8]. Згідно з дослідженням І. П. Задорожної, чим вищий ступінь навчання, тим менша кіль-

Параметри оцінювання наукових текстів за критерієм “оформлення роботи”

Зміст критерію	Відповідність заданим параметрам	Бали
Узгодженість виконаної на комп'ютері роботи з чинними вимогами до шрифту, полів, інтервалів тощо	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4** 10-9* 3-2** 8-4* 1-0** 3-0*
Адекватність і коректність оформлення посилань і бібліографії	- повністю достатня; - частково достатня; - недостатня.	5-4** 3-2** 1-0**
Разом		10-0

* лише для наукових текстів у жанрі тез доповідей, оскільки список використаних джерел є необов'язковим структурним компонентом англомовних тез доповідей;

** лише для наукових текстів у жанрі наукової статті.

кість балів може бути відведена для мовної і мовленнєвої коректності [4, с. 210], що відображає наступність навчання АПМ і НПМ і що ми врахували при розробці шкали оцінювання професійно орієнтованого НПМ (за цим критерієм магістранти можуть отримати максимально 10 балів).

Поєднання критеріїв оцінювання академічних письмових текстів з вищеописаними параметрами визначили критерії оцінювання наукових письмових продуктів, що за аналогією до ієрархії критеріїв оцінювання АПМ (див. вище) утворюють відповідну шкалу оцінювання, як це представлено у табл. 1.

Як видно з табл. 1, максимальна кількість балів, яку можуть набрати магістранти у процесі виконання роботи передекспериментального зрізу, становить сто балів, а мінімальна – нуль балів. При написанні письмових робіт для проміжного експериментального і післяекспериментального зрізів за виокремленими і уточненими чотирма критеріями магістранти можуть набрати максимально дев'яносто балів, мінімально – нуль балів. Проте аналіз розроблених критеріїв оцінювання наукових текстів (насамперед ідеться про науковий доробок Васильєвої Е.В. [3, с. 119-120]) та дослідження лінгвістичних характеристик наукових текстів у жанрах тез доповідей і наукової статті дозволили нам встановити, що форматування наукового повідомлення відіграє важливу роль в участі автора у науковому дискурсі, оскільки забезпечує презентабельний і передбачуваний вигляд наукового продукту, уможлиблює науковий діалог з допомогою правильно оформлених посилань, бібліографії тощо.

І справді, мовна і мовленнєва коректність у продуктованих наукових текстах нерозривно пов'язана з оформленням роботи, що продиктувало виділення п'ятого критерію оцінювання професійно орієнтованого НПМ – *оформлення роботи*. Згідно з цим критерієм у процесі оцінювання наукових текстів береться до уваги коректна презентація наукового жанру, що передбачає дотримання вимог до шрифту, полів, інтервалів тощо у виконаному на комп'ютері варіанті згідно з чинними вимогами, а також правильність оформлення посилань і бібліографії. За цим критерієм максимальна кількість балів становить 10 балів.

Отже, усього ми розглядаємо п'ять критеріїв оцінювання НПМ: жанрово-стильова відповідність, змістово-смілова адекватність, структурна цілісність, мовна і мовленнєва коректність та оформлення роботи. У табл. 2 представлено параметри оцінювання наукових текстів за п'ятим критерієм – оформлення роботи (див. табл. 2).

Як видно з табл. 1 і 2, максимальна сума балів, яку може набрати магістрант у процесі проміжного експериментального і післяекспериментального зрізів, також становить сто балів, а мінімальна – нуль балів.

Перейдемо до розгляду питання організації контролю навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого НПМ. Ми вважаємо, слідом за І.П. Задорожною [4, с. 206-112], Г.Ф. Кривчиною [7, с. 136-140], С. Естер (Estaire S.) і Дж. Занон (Zanon J.) [11, с. 46-47] та ін., що успішна реалізація процесуального підходу [9] можлива за умови послідовного використання таких форм контролю у процесі навчання професійно орієнтованого НПМ:

- 1) самоконтролю;
- 2) взаємоконтролю;
- 3) контролю з боку викладача.

У процесі організації само- і взаємоконтролю критерії оцінювання письмових продуктів повинні бути донесені до майбутніх викладачів англійської мови, що, з одного боку, уможлиблює реалізацію професійних і розвивальних цілей навчання (розвиток рефлексії, словесно-логічного мислення, активності особистості у професійній і науковій діяльності, мотивації тощо), а з другого – сприяє розвитку дискурсивних умінь (редагування й аналіз власних наукових текстів і текстів одногрупників є передумовою для запобігання помилкам у власному НПМ магістрантів). Крім того, організація само- і взаємоконтролю сприяє розвитку автономності [14, с. 39-40]. Останньою ланкою контролю навчання професійно орієнтованого НПМ майбутніх викладачів англійської мови є контроль з боку викладача. Як бачимо, така організація контролю навчання оптимізує діяльність викладача, тому що магістранти великою мірою перебирають на себе його функції щодо контролю та оцінювання.

Слідом за Ш. Естер (Estaire S.) і Дж. Занон (Zanon J.), ми вважаємо, що з метою ефективної організації само- і взаємоконтролю слід не лише оприлюднити критерії оцінювання, але й підготувати карту для коментування письмових текстів (checklist for comments on written work – переклад наш) [11, с. 47].

Карта для само- і взаємооцінювання професійно орієнтованого НПМ майбутніми викладачами англійської мови

Спираючись на запропонований цими дослідниками зразок, а також на розроблений Л. Хемп-Ліонс (Hamp-Lyons L.) і Б. Хіслі (Heasley B.) контрольний перелік критеріїв для само- і взаємооцінювання АПМ [12, с. 206-207], ми уклали карту для коментування професійно орієнтованих англомовних тез доповідей і наукових статей (див. табл. 3).

Робота магістрантів з картою передбачає самооцінювання шляхом її заповнення, а потім взаємооцінювання із заповненням аналогічної карти. Таким чином, автор наукового тексту має змогу зіставити свою точку зору щодо якості власного письмового продукту із точкою зору потенційного читача і критика, що не лише створює умови для успішної корекції, але й для імпліцитного та експліцитного усвідомлення магістрантами стратегій англомовного наукового дискурсу в межах запропонованих мовленнєвих жанрів.

У табл. 3 пропонується розроблена нами карта для само- і взаємооцінювання професійно орієнтованого НПМ майбутніх викладачів англійської мови.

У колонці “Якість” (Quality) магістранти позначають (✓) своє бачення відповідності наукового письмового продукту заданому критерію, а в колонці “Результати” (Results) виставляють бали в межах запропонованих максимальних показників. У колонці “Коментарі” (Comments) вони мають коротко пояснити бали, які вони виставили відповідно до заданого параметра. Як бачимо, магістранти навчаються не лише аналізувати наукові тексти у жанрах наукової статті і тез доповідей, але й обґрунтовувати своє бачення відповідності наукового продукту комунікативно-риторичним особливостям цих мовленнєвих жанрів.

Отже, у межах статті ми розглянули питання контролю й оцінювання професійно орієнтованого НПМ. Зокрема ми визначили критерії оцінювання АПМ, що будуть використані під час передекспериментального зрізу, а також критерії оцінювання професійно орієнтованого НПМ, що будуть використані під час проміжного і післяекспериментального зрізів. Ми також встановили, що поєднання самоконтролю, взаємоконтролю і контролю з боку викладача у лінійній послідовності є гарантією успішної реалізації процесуального підходу в методиці навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого НПМ.

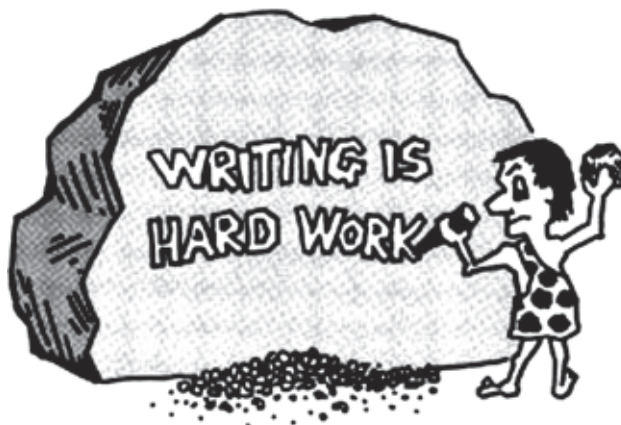
З огляду на вищесказане *перспективою* подальших досліджень у цій галузі може бути розробка критеріїв оцінювання і визначення системи контролю навчання професійно орієнтованого НПМ майбутніх філологів: майбутніх перекладачів і викладачів інших іноземних мов.

Criterion	Quality (✓)			Results (score)	Comments
	Very good	OK	Needs much work		
1. Style and Genre The writing fits into the usual expectations for scientific writing that is done for the communicative purpose stated for the task. The writer is able to use a variety of vocabulary units, grammar structures and sentence types that suits this writing task. The level of formality is suitable for the intended reader.				_____ points (max 10)	
				_____ points (max 10)	
				_____ points (max 10)	
2. Ideas The paper contains enough relevant material to satisfy the reader on the topic that is being addressed. Each paragraph has got one specific controlling idea, which is underpinned by relevant information. The content is logical and relatively easy to understand.				_____ points (max 10)	
				_____ points (max 10)	
				_____ points (max 10)	
3. Organization The introduction clearly focuses the reader's attention on the purpose of the text. The text is well arranged in paragraphs, and the ideas are well arranged within each paragraph. Every argument or idea in the text is relevant and supports the controlling idea. The last paragraph summarizes or concludes the main ideas clearly.				_____ points (max 5)	
				_____ points (max 5)	
				_____ points (max 5)	
				_____ points (max 5)	
4. Mechanics Grammar, vocabulary and punctuation are correct. Language, stylistic, and paralinguistic means with cultural content are correct and up to the point.				_____ points (max 5)	
				_____ points (max 5)	
5. Format The writing meets the valid demands of format guidelines (word count, margins, spacing, type etc). The bibliography and references are formatted correctly (only for scientific articles).				_____ points (max 10/5)	
				_____ points (max 5)	
Total:	_____ points (max 100)				

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахметова Л. Р. Типологія труднощів при обученні письмової наукової мови на англійській мові як спеціальності / Л. Р. Ахметова // Высшее образование сегодня. – 2011. – № 7. – С. 87-89.
2. Беженар І. В. Методика навчання майбутніх філологів англійського писемного мовлення з використанням мовного портфеля : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Беженар Ірина Володимирівна. – Запоріжжя, 2012. – 342 с.
3. Васильєва Е. В. Навчання студентів мовних спеціальностей написання наукового проблемно-тематичного повідомлення англійською мовою : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Васильєва Ельза В'ячеславівна. – К., 2005. – 164 с.
4. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки : монографія / Ірина Павлівна Задорожна. – Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2011. – 414 с.
5. Каменєва Т. М. Методика навчання майбутніх менеджерів ділового писемного спілкування англійською мовою з використанням електронного підручника : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Каменєва Тетяна Миколаївна. – К., 2009. – 256 с.
6. Корж Т. М. Навчання студентів вищих технічних навчальних закладів анування англійських професійно орієнтованих текстів : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Корж Тетяна Миколаївна. – Севастополь, 2008. – 256 с.
7. Кривчикова Г. Ф. Методика інтерактивного навчання писемного мовлення майбутніх учителів англійської мови : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Кривчикова Галина Федорівна. – Харків, 2005. – 178 с.
8. Курило Л. В. Мета і зміст навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення / Л. В. Курило // Вісник КНЛУ. Серія “Педагогіка та психологія”. – К. : Вид. центр КНЛУ, 2012. – Вип. 21. – С. 47-55.
9. Курило Л. В. Методичні передумови навчання майбутніх викладачів англійської мови професійно орієнтованого наукового писемного мовлення / Л. В. Курило // Вісник № 1003 Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. Серія “Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов”. – Харків : Вид. центр ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – С. 165-171.
10. Свиридчук В. П. Методика навчання німецького писемного мовлення студентів-заочників вищих мовних навчальних закладів на основі використання дистанційного курсу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Свиридчук Віра Петрівна. – К., 2007. – 194 с.
11. Estaire S. Planning Classwork: A task-based approach (Handbook for the English Classroom) / Sheila Estaire, Javier Zanon. – L. : Macmillan / Heinemann English Language Teaching, 2004. – 94 p.
12. Hamp-Lyons L. Study Writing: A course in writing skills for academic purposes (second edition) / Liz Hamp-Lyons, Ben Heasley. – Cambridge : Cambridge University Press, 2010. – 214 p.
13. Rogers L. Writing Skills / Louis Rogers. – Surrey : DELTA Publishing, 2011. – 120 p.
14. Self-Access and the Adult Language Learner / [ed. by Edith Esch]. – Centre for Information on language teaching and research. – L. : Bourne Press Ltd. – 1994. – 166 p.

Отримано 10.11.2013

From intro2resint.blogspot.com